НАЦІОНАЛЬНА ЕКОНОМІКА УКРАЇНИ У РЕЙТИНГАХ МІЖНАРОДНИХ ПОРІВНЯНЬ

К. В. МИХАЙЛОВА, аспірант кафедри економіки
Харківський національний університет міського господарства імені О. М. Бекетова, м. Харків

Забезпечення сталого економічного зростання і підвищення добробуту населення має актуальне значення для України, особливо враховуючи активні процеси цифрової трансформації у світовій економіці. Одним з ефективних інструментів вирішення завдань щодо суттєвого збільшення інвестицій, вдосконалення інституційного та підприємницького середовища є активна участь нашої країни в міжнародних рейтингах та порівняннях і забезпечення її просування в даних дослідженнях. Необхідно відзначити, що міжнародні рейтинги є загальновизнаним у світі методом оцінки якості інституційного середовища – важливої умови для економічного розвитку. З огляду на природну відносну обмеженість окремих оцінок і зіставлень такого складного об'єкта, як національні економіки, доцільно здійснювати аналіз комплексу економічних рейтингів, що диференціюються за складом факторів, завданнями і метою порівнянь.

Україна зайняла 45-е місце в рейтингу «Глобальний індекс інновацій 2020», отримавши 36,3 бала і тим самим покращиттв показник 2019 року на дві позиції. Більш того, країна посіла друге місце серед країн з доходами нижче середнього. Обігнав Україну в даній групі країн лише В'єтнам [1].

Індекс легкості ведення бізнесу (Ease of Doing Business Index) – індекс для порівняння простоти підприємницької діяльності між країнами світу, що складається Всесвітнім банком на основі річних даних.

Високі оцінки в індексі свідчать про якість і простоті регулювання бізнесу, а також як захист прав власності. Метою побудови індексу є забезпечення даними досліджень впливу регуляції бізнесу державою на економічне зростання.

Україна у 2020 році піднялася з 71-го на 64-е місце в рейтингу Світового банку за умовами ведення бізнесу (Doing Business 2020) [2].

Протягом останніх п'яти років Україна покращувала умови для ведення бізнесу швидше, ніж інші країни, за винятком реєстрації власності. Значний прогрес помітний у процедурі приєднання до електромереж та зовнішній торгівлі. Найбільш тривалими та дорогими залишаються процедури санації та банкрутства (втім, ухвалення нового Кодексу про банкрутство має це змінити). Виконання контрактів також залишає бажати кращого, що не дивно зважаючи на повільне реформування судової системи.

Індекс економічної свободи (Index of Economic Freedom) – комбінований показник і супроводжуючий його рейтинг, що оцінює рівень економічної свободи в країнах світу. Створний американським дослідницьким центром The Heritage Foundation спільно з діловим виданням The Wall Street Journal.

Україна за підсумками 2019 року піднявся на 13 позицій і посіла 134-е місце з 180-ти в Індексі економічної свободи, складеному Heritage Foundation [3].

При цьому Україна входить в категорію країн «В основному невільні» і займає останнє 45-е місце в європейському регіоні. Її загальний бал (54,9) значно нижче регіональних і світових середніх, відзначають укладачі рейтингу.

У підсумку можемо сказати що, участь України в інтеграційних процесах висуває питання про підвищення інноваційної привабливості національної економіки, як здатності порівнюватися з іншими національними економіками світу. Незважаючи на певну суб'єктивність оцінок місця України в міжнародних економічних рейтингах, вони дозволяють визначити сильні і слабкі сторони національної економіки, основні чинники її уразливості зовнішнім загрозам, розвиток інформаційного суспільства і залучення до глобальних економічних процесів. По ряду показників і критеріїв за період 2016-2020 р., що оцінюють рівень економічного зростання, Україна стабільно позиціонує або підвищила свої позиції у світових рейтингах.

Література:

1. Global Innovation Index 2020. URL: https://www.wipo.int/edocs/pubdocs/en/wipo_pub_gii_2020.pdf (дата звернення 21.01.21).

2. Doing Business 2020. URL: http://documents1.worldbank.org/curated/en/688761571934946384/pdf/Doing-Business-2020-Comparing-Business-Regulation-in-190-Economies.pdf (дата звернення 21.01.21).

3. Index of Economic Freedom 2020. URL: https://www.heritage.org/index/?version=1319 (дата звернення 21.01.21).